

شماره ۸۷۹۱۷

۱۴۰۴/۹/۲۹

مصبوبه شورای عالی اداری در خصوص سند مأموریت - وظایف اساسی و الزامات اصلاح ساختار کلان وزارت راه و شهرسازی

وزارت راه و شهرسازی

سازمان اداری و استخدامی کشور

سازمان برنامه و بودجه کشور

وزارت کشور

وزارت امور اقتصادی و دارایی

شورای عالی اداری در یکصد و نود و هشتمین جلسه تاریخ ۱۴۰۴/۰۹/۰۵ به پیشنهاد مشترک سازمان اداری و استخدامی کشور و وزارت راه و شهرسازی، در اجرای جزء (۱) بند (الف) ماده (۱۰۵) قانون برنامه پنج‌ساله هفتم پیشرفت کشور و بند اول محور اول برنامه اصلاح نظام اداری دولت چهاردهم (تصویب‌نامه شماره ۹۸۸۴۴ تاریخ ۱۴۰۳/۱۰/۲۶ شورای عالی اداری)، در راستای بند (۱۰) اصل سوم قانون اساسی و بندهای (۱۰) و (۱۱) سیاست‌های کلی نظام اداری و بند (۱۶) سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی، ابلاغی مقام معظم رهبری ^{منظومه}، فصول دوم، چهارم، پنجم و ماده (۱۱۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و به‌منظور تدقیق مأموریت و وظایف اساسی وزارت راه و شهرسازی، حذف وظایف خارج از مأموریت‌های ذاتی، حذف وظایف تکراری و غیرضرور، حذف تشکیلات موازی درون‌دستگاهی و بین‌دستگاهی و با جهت‌گیری برای تقویت وظایف راهبردی و نظارتی و کاهش وظایف اجرایی و تصدی‌گرایانه وزارتخانه و واگذاری تصدی‌ها به بخش غیردولتی، «سند مأموریت - وظایف اساسی و الزامات اصلاح ساختار کلان وزارت راه و شهرسازی» را به‌شرح زیر تصویب کرد. بدیهی است سایر مأموریت‌ها و وظایفی که در این سند ذکر نشده‌اند؛ مأموریت و وظایف غیرذاتی، موازی یا غیرضرور وزارتخانه محسوب شده و حذف می‌شوند.

ماده ۱- مأموریت وزارت راه و شهرسازی عبارت است از:

تنظیم‌گری، برنامه‌ریزی و ساماندهی فضایی به‌منظور توسعه کالبدی - کارکردی زیرساخت‌های حمل‌ونقل، مسکن و سکونتگاه‌های شهری و روستایی با رویکرد توسعه پایدار، عدالت فضای زیستی و حکمرانی توزیع‌شده برای ارتقای کیفیت زندگی، تاب‌آوری و بهروری سرزمینی

ماده ۲- وظایف اساسی وزارت راه و شهرسازی عبارت است از:

(۱) تدوین برنامه‌های یکپارچه در حوزه مأموریتی وزارتخانه و راهبری، پایش و ارزیابی اجرای سیاست‌ها و تکالیف قانونی با تأکید بر عاملیت اجرایی بخش غیردولتی در چارچوب قوانین؛

(۲) شناسایی ظرفیت‌ها و محدودیت‌ها و تعیین حدود و ابعاد توسعه و ظرفیت شهرها، شهرک‌ها و روستاهای فعلی و آینده، حتی‌المقدور خارج از اراضی زراعی و باغ‌ها و تدوین نقشه توزیع جمعیت، مطابق طرح‌های جامع توسعه شهری و روستایی و با توجه به معیارها و استانداردهای مشخص؛

(۳) برنامه‌ریزی برای مدیریت زمین و توسعه شهری، منطقه‌ای (ناحیه، مجموعه شهری و مناطق ویژه) و روستایی و تدوین طرح جامع سرزمین در این چارچوب و با رعایت الزامات توسعه پایدار، با همکاری دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط و مؤسسات مطالعاتی و مشاوره‌ای دولتی و غیردولتی؛

(۴) نظارت بر بازار زمین و مسکن و تدوین راهبردهای تنظیم عرضه و تقاضا در چارچوب سیاست‌ها و قوانین؛

(۵) تدوین طرح‌های توسعه و عمران در مقیاس‌های ملی، منطقه‌ای، ناحیه‌ای و محلی با تأکید بر مشارکت عمومی و نظارت بر حسن اجرای طرح‌های مصوب مذکور، براساس ضوابط و آیین‌نامه‌های مربوطه؛

(۶) تدوین و به‌روزرسانی طرح جامع مسکن در چارچوب سیاست‌های مدیریت زمین و توسعه فضای پایدار، مکان‌یابی اراضی مورد نیاز و برنامه‌ریزی برای تأمین مسکن حمایتی با اولویت بازآفرینی شهری و سپس توسعه متصل، منفصل و ایجاد سکونتگاه‌های جدید در پهنه سرزمین، با رعایت ضوابط شهرسازی و معماری؛

(۷) تدوین چارچوب‌های تهیه طرح‌های بخشی مؤثر بر توسعه فضایی - کالبدی (تمامی مراکز جمعیتی، فعالیتی، گردشگری، صنعتی، حمل‌ونقل و مانند آن) در انطباق با طرح‌های توسعه و عمران؛

(۸) تدوین و راهبری برنامه‌ها و طرح‌های ارتقای کیفیت محیطی فضاها و ابنیه شهری در حوزه‌های بازآفرینی، حفاظت و احیای بافت‌های تاریخی - فرهنگی، طراحی شهری و معماری؛

(۹) اعمال مالکیت دولت نسبت به اراضی و املاک دولتی و موات واقع در محدوده و حریم شهرها، شهرهای جدید و شهرک‌ها؛

(۱۰) راهبری اجرای طرح‌های تأمین مسکن حمایتی با اجرای عملیاتی توسط بخش غیردولتی با تأکید بر بخش‌های خصوصی و تعاونی و تمهید سازوکارهای حمایتی در این رابطه، با رعایت مقررات ملی ساختمان و اصول شهرسازی و معماری و سایر قوانین و مقررات مربوطه؛

(۱۱) تدوین ضوابط و استانداردهای طراحی و اجرای ساختمان‌ها و تأسیسات دولتی و عمومی، با همکاری سازمان ملی استاندارد ایران و دستگاه‌های ذی‌ربط و نظارت عالی بر اجرای آن‌ها با بهره‌گیری از ظرفیت بخش غیردولتی؛

(۱۲) حمایت و پشتیبانی فنی از شرکت‌های بخش خصوصی و تعاونی و نهادهای عمومی غیردولتی در حوزه احداث ابنیه، با تأکید بر تولید صنعتی ساختمان و نقش شرکت‌های دانش‌بنیان و نوآور؛

(۱۳) نظارت و تدوین چارچوب هدایت توسعه فضایی روستاهای واقع در حریم شهرها در انطباق با اسناد پهنه‌بندی حریم شهر با همکاری بنیاد مسکن انقلاب اسلامی و استانداردها؛

(۱۴) نظارت بر عملکرد سازمان نظام مهندسی و ارکان آن در چارچوب قوانین مربوطه؛

(۱۵) نظارت عالیه بر اجرای ضوابط و مقررات طرح‌های توسعه عمران و مقررات ملی ساختمان و تدوین مقررات مذکور؛

(۱۶) تدوین شرایط تخصیص بهینه منابع مالی بخش مسکن با استفاده از روش‌ها و ابزارهای نوین تأمین مالی و ظرفیت‌سازی برای فعالیت بخش فعالیت خصوصی و تعاونی در چارچوب صندوق ملی مسکن، به‌منظور تقویت بازار مسکن در دو سوی عرضه و تقاضا؛

(۱۷) تمهید شرایط برای تأسیس و توسعه صندوق‌های سرمایه‌گذاری برای تأمین مالی ساخت و اجاره واحدهای مسکونی با راهبری وزارتخانه و اجرای عملیاتی توسط بخش‌های خصوصی و تعاونی یا تمهید شرایط برای تأسیس، توسعه و تسهیل مقررات فعالیت صندوق‌های سرمایه‌گذاری موضوع بند (۲۰) ماده (۱) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۴/۰۹/۰۱، برای تأمین مالی ساخت و اجاره واحدهای مسکونی از طریق جذب سرمایه بخش خصوصی؛

(۱۸) تدوین و به‌روزرسانی طرح جامع حمل‌ونقل و برنامه‌ریزی برای اجرای آن، با راهبری وزارتخانه و اجرای عملیاتی توسط بخش غیردولتی، به‌منظور پاسخگویی به تقاضاهای بالفعل و بالقوه، در چارچوب برنامه‌های ملی، مانند برنامه‌های پنج‌ساله پیشرفت و توسعه و طرح جامع سرزمین با رعایت الزامات فنی، اجتماعی، محیط زیستی و اصول توسعه پایدار؛

(۱۹) تعیین میزان و الزامات توسعه ظرفیت و ارتقای ایمنی و بهروری حمل‌ونقل با راهبری وزارتخانه؛

(۲۰) شناسایی گذرگاه‌های حمل‌ونقل بین‌المللی و پیشنهاد نحوه پیوند راه‌ها به‌یکدیگر، به‌مراجعه ذی‌ربط و راهبری اقدام در این رابطه، با بهره‌گیری از ظرفیت اجرایی بخش غیردولتی و نهادهای بین‌المللی و تسهیل فعالیت بخش‌های خصوصی و تعاونی؛

(۲۱) طبقه‌بندی تأسیسات زیربنایی حمل‌ونقل و تعیین استانداردهای مربوطه با راهبری وزارتخانه و نظارت بر اجرای آن‌ها؛

(۲۲) تعیین ضوابط، استانداردها و معیارهای فنی، اقتصادی و ایمنی حمل‌ونقل با راهبری وزارتخانه و نظارت بر اجرای آن‌ها؛

(۲۳) برنامه‌ریزی و تعیین مشخصات و استانداردهای مرتبط با امور ایمنی حمل‌ونقل و ارتقای بهروری در کلیه شقوق حمل‌ونقل و نظارت بر اجرای آن‌ها؛

(۲۴) تدوین ضوابط، معیارها و الزامات ایجاد، اداره و توسعه مؤسسات مرتبط با فعالیت بخش غیردولتی در رابطه با امور حمل‌ونقل، با همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط و تسهیل مشارکت و فعالیت آن بخش در این حوزه؛

(۲۵) برنامه‌ریزی برای تمهید شرایط، مانند تدوین و اجرای سازوکارها، ضوابط و معیارها در چارچوب قوانین و مقررات و پیشنهاد روش‌های حمایت از مشارکت بخش غیردولتی (با تأکید بر بخش‌های خصوصی و تعاونی) و رفع موانع در حوزه‌های مأموریتی وزارت راه و

اجرای آن پروژه‌ها با بهره‌گیری از روش‌های واگذاری (مانند واگذاری منافع بهره‌برداری از آن‌ها به شرکت‌های سرمایه‌گذار، در قبال سرمایه‌گذاری آنان در اجرای پروژه‌ها تا زمان استهلاک هزینه‌های طرح یا حفظ مالکیت دولت و برای مدت معینی که به تصویب هیئت‌وزیران خواهد رسید)، مشتمل بر موارد زیر:

۱- تدوین ضوابط، معیارها و روش‌های نوین طراحی، ساخت، توسعه، بهره‌برداری، اداره و نگهداری هر یک از تأسیسات زیربنایی و زیرساخت‌های حمل‌ونقل باتوجه به مقتضیات و پیشرفت‌های فناوریانه و نظارت بر اجرای آن‌ها.

۲- برنامه‌ریزی و تمهید شرایط ایجاد، نگهداری و بهره‌برداری از خطوط پایانه‌های مواصلاتی اختصاصی زمینی و دریایی، باتوجه به برنامه‌ها و نیازمندی‌های حمل‌ونقل کشور.

۳- تعیین حریم و ضوابط استقرار پیرامون تأسیسات زیربنایی حمل‌ونقل و پیشنهاد مقررات مربوطه به مراجع ذی‌صلاح و نظارت بر اجرای آن‌ها.

۴- تعیین مشخصات مجاز وسایل حمل‌ونقل در بهره‌برداری از تأسیسات زیربنایی و معامات از بهره‌برداری وسایل خارج از مشخصات تعیین شده در استفاده از تأسیسات.

۵- برنامه‌ریزی و تدوین راه‌کارها و بسته‌های اجرایی برای پیشگیری از خطرات احتمالی تصادف، مانند نصب علائم مشخص‌کننده حداقل و حداکثر سرعت مجاز و انواع وسایل نقلیه‌ای که عبور آن‌ها مجاز نیست و نصب تمامی علائم مربوط به مقررات رانندگی، محل‌های توقف مجاز و سایر علائم لازم در طول تمامی راه‌های مواصلاتی، برای اطلاع رانندگان، با عملیات اجرایی بخش غیردولتی.

۴۱) استقرار نظام‌های آماری برخط در حوزه حمل‌ونقل و ایجاد دسترسی آزاد به آن اطلاعات، با بهره‌گیری از فناوری‌های نوین با تأکید بر هوشمندسازی؛

۴۲) مدیریت انجام مطالعه و پژوهش در حوزه‌های حمل‌ونقل، راه، شهرسازی، معماری، احیا، بهسازی و نوسازی بافت‌های فرسوده شهری و بهسازی روستایی، ساختمان و مسکن، مصالح، روش‌های ساخت، بهره‌برداری، توسعه، نگهداشت، اداره و هوشمندسازی در هر یک از حوزه‌های مأموریتی وزارت راه و شهرسازی، با بهره‌گیری از ظرفیت و عملیات اجرایی مؤسسات و مراکز پژوهشی و مشاوره‌ای دولتی و غیردولتی و همکاری دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط، به‌ویژه سازمان ملی استاندارد ایران، به‌منظور تدوین ضوابط، الزامات، معیارها، استانداردها، مدل‌ها، الگوها، دستورالعمل‌ها و سایر مستندات مورد نیاز در هریک از حوزه‌های فوق‌الذکر و نیز در حوزه مدیریت بحران با محوریت موارد زیر:

۱- تهیه نقشه حریم گسل‌ها با اولویت کلان‌شهرها به همراه دستورالعمل‌های فنی نحوه استقرار و ساخت‌وساز در حریم گسل‌ها، با رعایت ضوابط شورای عالی شهرسازی و معماری.

۲- تهیه نقشه‌های پهنبندی خطر نسبی زلزله، خطرپذیری (ریسک) لرزه‌ای در سطوح ملی، استانی و شهری و سازوکار بازنگری در اسناد طرح‌های توسعه عمران بران‌اساس.

۳- راه‌اندازی سامانه‌های پاسخ سریع زلزله در کلاتشهرها از طریق توسعه شبکه ملی شتاب‌نگاری کشور.

۴- تعیین مناطق با خطر فروریزش و فرونشست، با در نظر گرفتن اثر قنوت، گودبرداری، حفاری‌های زیرسطحی و عوامل طبیعی و انسان‌ساخت در حوزه‌های شهری و در مسیر شبکه‌های حمل‌ونقل جادای ریلی و در فرودگاه‌ها و بنادر و فراهم کردن تمهیدات مهندسی در خصوص مقابله با فروریزش‌های شهری و فرونشست زمین با هدف تدوین ضوابط و آیین‌نامه‌های مرتبط.

۵- انجام ارزیابی ایمنی ساختمان‌های مهم و بلندمرتبه با اولویت‌بندی کلاتشهرها در برابر آتش‌سوزی، زلزله، فرونشست و فروریزش زمین با مشارکت بخش‌های عمومی، خصوصی و تعاونی.

۶- انجام ارزیابی آسیب‌پذیری و اولویت‌بندی نشان‌های (المان‌های) حمل‌ونقل هوایی، دریایی، ریلی و جادای از دیدگاه خطر زلزله، فرونشست و فروریزش زمین با هدف شروع اقدامات اجرائی و ارتقای تاب‌آوری آن‌ها با مشارکت بخش‌های خصوصی و تعاونی.

۷- ارزیابی قرارگیری شریان‌های حیاتی و مجموعه‌های مرتبط با دستگاه‌های اجرایی در حریم گسل‌ها و مناطق با خطر بالای زلزله، فرونشست و فروریزش زمین با همکاری دستگاه‌های اجرایی مرتبط و ارائه موارد مربوطه برای انجام اقدامات به‌منظور کاهش ریسک با مشارکت بخش‌های عمومی، خصوصی و تعاونی؛

۴۳) تدوین و ابلاغ ضوابط و استانداردهای طراحی و اجرای ساختمانهای عمومی و خصوصی با هدف بهینه‌سازی و مدیریت مصرف انرژی از طریق بکارگیری فن‌آوری‌های نوین و راهبری، مدیریت و نظارت بر اجرای آن‌ها؛

شهرسازی در تمامی امور قابل بهره‌مندی از ظرفیت آن بخش، مانند سرمایه‌گذاری، مشارکت در امور ساخت، بهره‌برداری، نگهداری و تولید خدمت به مراجع ذی‌ربط؛

۲۶) شناسایی فعالان بخش غیردولتی در حوزه‌های مأموریتی وزارت راه و شهرسازی، برنامه‌ریزی و راهبری آموزش و توان‌افزایی آن بخش، با تأکید بر رشد بخش‌های خصوصی و تعاونی در این زمینه؛

۲۷) ایجاد، نگهداری، بهسازی و توسعه شبکه راه‌ها و مدیریت حمل‌ونقل برون‌شهری (جادای، ریلی، دریایی و هوایی) تحت برنامه‌ریزی و نظارت وزارت راه و شهرسازی، با محوریت موارد زیر:

الف) تدوین سیاست‌های اجرایی، ضوابط و معیارهای فنی، اقتصادی، ایمنی و محیط زیستی در ارائه خدمات حمل‌ونقلی و صدور مجوزهای مربوطه.

ب) برنامه‌ریزی و مدیریت احداث، تجهیز، بهره‌برداری، توسعه و نگهداری از پایانه‌های بار و مسافر، پایانه‌های مرزی، پایانه‌های کالا و مراکز لجستیکی، مجتمع‌های خدمات رفاقی بین‌راهی و تیر پارک‌های مورد نیاز در تمام نقاط کشور، با تأکید بر عاملیت اجرایی بخش غیردولتی.

۲۸) تأمین، نصب و نگهداری تجهیزات الکترونیکی و هوشمند مانند عکسبرداری، فیلمبرداری، سامانه‌های پهبادی، ماهواره‌ای و نظایر آن برای ثبت تخلف و کنترل عبور و مرور در خارج از شهرها در چارچوب قوانین و مقررات و با بهره‌گیری از ظرفیت بخش‌های خصوصی و تعاونی در تمامی اقدامات مرتبط با این حوزه؛

۲۹) همکاری با وزارتین دادگستری و کشور در تدوین آیین‌نامه‌ها و لوایح قانونی مرتبط با تخلفات؛

۳۰) تدوین ضوابط و معیارهای امور حمل‌ونقل سازمان‌های دولتی به استثنای نیروهای مسلح، با همکاری دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط و تسهیل مشارکت بخش خصوصی در این حوزه؛

۳۱) برنامه‌ریزی، تنظیم‌گری و نظارت بر حمل‌ونقل ریلی کشور و مدیریت امور ساخت، تجهیز، بهره‌برداری، توسعه و نگهداری از زیرساخت‌های ریلی با تأکید بر عاملیت اجرایی بخش غیردولتی، در راستای توسعه حمل‌ونقل ریلی و ارتقای ایمنی، روزآمدی و بهروری آن؛

۳۲) مدیریت بنادر از ابعاد زیرساختی و لجستیکی (اتصال بنادر به شبکه ریلی، جادای و هوایی)، امور بندری و کشتیرانی بازرگانی و هماهنگی و تسهیل فعالیت دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط در حوزه‌های مأموریتی و وظیفه‌ای؛

۳۳) برنامه‌ریزی، تنظیم‌گری و نظارت بر بنادر و کشتیرانی بازرگانی کشور و مدیریت امور ساخت، تجهیز، بهره‌برداری، توسعه و نگهداری از زیرساخت‌های دریایی با تأکید بر عاملیت اجرایی بخش غیردولتی، در راستای تسهیل تجارت دریایی و تضمین ایمنی حمل و نقل دریایی؛

۳۴) شناسایی و تجهیز راه‌های آبی و اقیانوسی از طریق مشارکت بخش‌های خصوصی و تعاونی؛

۳۵) برنامه‌ریزی، تنظیم‌گری و نظارت بر حمل‌ونقل هوایی کشور و مدیریت امور ساخت، تجهیز، بهره‌برداری، نگهداری، توسعه و اداره فرودگاه‌های کشور با بهره‌گیری از ظرفیت بخش غیردولتی؛

۳۶) پیش‌بینی سازوکارها و تسهیل فعالیت بخش غیردولتی در ارائه خدمات کمک ناوبری، فرودگاهی و سایر فعالیت‌های جنبی فرودگاهی، هوانوردی و پروازی با تأکید بر استفاده از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان و نوآور؛

۳۷) توسعه فعالیت‌های هوشناسی با راهبری وزارت راه و شهرسازی و همکاری بخش خصوصی و مؤسسات علمی دولتی و غیردولتی، به‌منظور پشتیبانی از امنیت حمل و نقل و اسکان و پیش‌آگاهی حوادث؛

۳۸) توسعه و تمرکز فعالیت‌های هوشناسی در کشور با محوریت رفع نیازهای هوشناسی کشاورزی و بهسازی محیط‌زیست و آبیاری و ارتباطات جادای، دریایی و هوایی برای پشتیبانی از ایمنی حمل‌ونقل و پیش‌آگاهی رخدادهای سیل، طوفان و گرد و غبار؛

۳۹) پیش‌بینی سازوکارهای تجهیز و تأمین منابع مالی پایدار از طریق جلب سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی و مشارکت بخش غیردولتی و نهادهای بین‌المللی، برای نگهداشت و توسعه زیرساخت و ناوگان حمل‌ونقل، ارتقای ایمنی، افزایش سطح خدمات حمل‌ونقل و ارتقای بهروری در این حوزه؛

۴۰) تدوین ضوابط، معیارها و روش‌های نوین اجرای پروژه‌های زیرساختی بخش حمل‌ونقل با مشارکت بخش غیردولتی به‌ویژه بخش‌های خصوصی و تعاونی و راهبری

راه و شهرسازی. «سازمان مجری ساختمان‌ها و تأسیسات دولتی و عمومی» و «شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربنای حمل‌ونقل کشور» با یکدیگر ادغام و از محل آن ادغام، «شرکت ساخت و توسعه زیربنای دولتی و عمومی و حمل‌ونقل کشور» تشکیل می‌شود. همچنین وظیفه تدوین هرگونه خط‌مشی و برنامه‌ریزی در زمینه توسعه زیربنای حمل‌ونقل کشور در چارچوب برنامه‌های مصوب طرح جامع حمل‌ونقل کشور، در «ستاد وزارت راه و شهرسازی» متمرکز می‌شود.

۳-۴) ساختار سازمانی «شرکت مادر تخصصی عمران شهرهای جدید» با تجمیع و ادغام هیئت‌مدیره‌های بیست و دو گانه (شهرهای جدید تابعه) در هیئت‌مدیره اصلی شرکت مادر تخصصی عمران شهرهای جدید و واگذاری شهرهای مشمول (به صورت نسبی به بلوغ رسیده)، در اجرای ماده (۱۲) قانون ایجاد شهرهای جدید، بازرطراحی می‌شود. مسئولیت ساماندهی و واگذاری در هر استان، برعهده مدیر کل راه و شهرسازی استان بوده که می‌بایست اقدامات قانونی و اجرایی آن واگذاری‌ها، ظرف مدت یک‌سال از تاریخ ابلاغ این تصویب‌نامه انجام شود.

۳-۵) «سازمان راهداری و حمل‌ونقل جادای» ایفا و ساختار سازمانی آن، با تأکید بر پیش‌بینی سازوکار ساختاری با محوریت بازرگانی حمل‌ونقل در آن سازمان و انتزاع وظایف حاکمیتی مانند سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی حمل‌ونقل جادای و هماهنگی بین بخش‌های مختلف حمل‌ونقل از آن و انتقال به «ستاد وزارت راه و شهرسازی» و ساماندهی در معاونت مربوطه، بازرطراحی می‌شود.

۳-۶) «شرکت راه آهن جمهوری اسلامی ایران» ایفا و ساختار سازمانی آن با انتزاع وظایف حاکمیتی مانند تدوین و به‌روزرسانی ضوابط، معیارها، آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های حوزه‌های مختلف ریلی (فنی، ایمنی و اقتصادی)، تنظیم و پیشنهاد تعرفه‌های حمل‌ونقل ریلی در چارچوب قوانین، از آن شرکت و انتقال به «ستاد وزارت راه و شهرسازی» و ساماندهی در معاونت مربوطه و نیز بهره‌گیری از ظرفیت بخش غیردولتی در فضای رقابتی، در انطباق با سیاست‌های کلان کشور و قوانین، بازرطراحی می‌شود.

۳-۷) «سازمان بنادر و دریانوردی» ایفا و ساختار سازمانی آن با انتزاع وظایف حاکمیتی از آن سازمان و انتقال به «ستاد وزارت راه و شهرسازی» و ساماندهی آن وظایف اساسی در معاونت مربوطه و نیز با رعایت الزامات عمومی مذکور در ماده (۴)، به‌گونه‌ای که تمرکز آن سازمان با بهره‌گیری از ظرفیت بخش غیردولتی در فضای رقابتی، بر راهبری، تمهید شرایط و نظارت و کنترل باشد، بازرطراحی می‌شود.

۳-۸) ساختار سازمانی «سازمان هواپیمایی کشوری» و شیوه‌های انجام وظایف اساسی آن، با توجه به تغییرات محیطی اعم از تغییرات اقلیمی، دانشی، فناوری و نیازهای ذی‌نفعان این سازمان، تغییر، متناسب‌سازی و بازرطراحی می‌شود.

۳-۹) نظر به ضرورت حفظ زنجیره فرماندهی و یکپارچه‌سازی فرایند تصمیم و اقدام، «سازمان هواپیمایی کشوری» واحد سازمانی اصلی برای سه شرکت دولتی «شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران»، «شرکت شهر فرودگاهی امام خمینی (ره)» و «شرکت هواپیمایی ج.ا.ا (هما)» در نظر گرفته می‌شود و براین اساس، ساختار سازمانی سه شرکت مذکور (با حفظ ماهیت حقوقی شرکت) و با رعایت اصول و ضوابط سازماندهی، بازرطراحی می‌شوند.

۳-۱۰) در بازرطراحی ساختار سازمانی «شرکت هواپیمایی ج.ا.ا (هما)» علاوه بر موضوع مذکور در بند (۳-۹) و واگذاری تصدی‌ها و بهره‌گیری از ظرفیت بخشی غیردولتی در ارائه خدمات، به‌گونه‌ای اقدام خواهد شد که نمایندگی‌های استانی این شرکت نیز به صورت کامل واگذار شوند.

۳-۱۱) «سازمان هواشناسی کشور» ایفا و ساختار سازمانی آن، براساس الزامات عمومی مذکور در ماده (۴) بازرطراحی می‌شود.

۳-۱۲) ساختار سازمانی «پژوهشگاه هواشناسی و علوم جو» باتوجه به وظایف و مسئولیت‌های محوله با محوریت تعهدات ملی و بین‌المللی، تاب‌آوری کشور در برابر مخاطرات جوی - اقلیمی و به‌روزرسانی نرم عملیات سازمان هواشناسی کشور، بدون توسعه تشکیلاتی و نیروی انسانی، ایفا و ساختار سازمانی آن، بر اساس الزامات عمومی مذکور در ماده (۴) بازرطراحی می‌شود.

۳-۱۳) «مرکز آموزش عالی هوانوردی و فرودگاهی کشور» به استناد تصویب‌نامه شماره ۳۴۷۲ تاریخ ۱۴۰۴/۱۰/۲۳ شورای عالی اداری، ایفا و ساختار سازمانی آن بر اساس الزامات عمومی مذکور در ماده (۴) بازرطراحی می‌شود.

۴۴) برنامه‌ریزی در جهت بکارگیری ناوگان حمل‌ونقل مطابق با استانداردهای جهانی حفظ محیط زیست از طریق ارتقای سطح به‌رهوری، کاهش مصرف انرژی و توسعه حمل‌ونقل و لجستیک سبز (پایدار)؛

۴۵) تدوین، طی مراحل تصویب و بکارگیری بسته‌های حمایتی و تشویقی سرمایه‌گذاری بخش غیردولتی، به‌منظور انجام اقدامات مرتبط با کاهش مصرف انرژی و آلاینده‌های محیط‌زیستی و حذف تدریجی ناوگان فرسوده از تمامی شقوق حمل‌ونقل؛

۴۶) تدوین ضوابط، برنامه‌ریزی و پایش اقدامات مرتبط با افزایش سهم استفاده از انرژی‌های جایگزین و تجدیدپذیر در بخش حمل‌ونقل با همکاری سایر دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط؛

۴۷) تدوین و پیشنهاد امضای عهدنامه‌های بین‌المللی و الحاق به کنوانسیون‌های حمل‌ونقل به‌منظور حفظ یکپارچگی صنعت حمل‌ونقل و تطابق آن با سایر کشورهای جهان و نیز بهره‌گیری از کریدورهای ارتباط حمل‌ونقل در چارچوب قوانین؛

۴۸) برنامه‌ریزی و تدوین خط‌مشی‌های اجرایی، به‌منظور افزایش سهم کشور از ترانزیت و حمل‌ونقل بین‌المللی با تکیه بر روان‌سازی فرایندها، رقابت‌پذیر نمودن عملیات حمل‌ونقل، توسعه بنادر خشک و شهرک‌های لجستیک و جذب سرمایه‌های خارجی؛

۴۹) پیشنهاد، برنامه‌ریزی و ارائه بسته‌های تشویقی و حمایتی از سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی، به‌منظور اقتصادی نمودن فعالیت حمل‌ونقل عمومی و با هدف افزایش سهم استفاده از حمل‌ونقل عمومی برون‌شهری و نیز ارتقای سطح مطلوبیت استفاده از ناوگان عمومی حمل‌ونقل؛

۵۰) برنامه‌ریزی و راهبری امور توسعه لجستیک غیرنظامی و حمل‌ونقل چندوجهی کالا، از طریق توسعه شهرک‌های لجستیک، بنادر خشک، بهسازی و نوسازی ناوگان حمل‌ونقل و تجهیزات و تأسیسات زیربنایی در کلیه شقوق حمل‌ونقل با استفاده از ظرفیت بخش غیردولتی؛

۵۱) افزایش و هدایت سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی به‌منظور توسعه زیرساخت‌های حمل‌ونقل و تقویت سیستم حمل‌ونقل عمومی از طریق سازوکارهای مالی مصوب مانند صندوق توسعه حمل‌ونقل و روش‌های نوین تأمین مالی؛

۵۲) برنامه‌ریزی، تدوین سیاست‌های اجرایی و تأمین تجهیزات و امکانات در انجام اقدامات مرتبط با فعالیت‌های پدافند غیرعامل و مدیریت بحران به‌منظور ارتقای سطح تاب‌آوری شبکه، ناوگان و تأسیسات در تمامی شیوه‌های حمل‌ونقل با بهره‌گیری از ظرفیت‌های سایر دستگاه‌های اجرایی و سایر بخش‌ها.

ماده ۳- به‌منظور حذف وظایف و فعالیت‌های خارج از مأموریت ذاتی و حذف تشکیلات موازی یا غیرضرور و باتوجه به مواد (۱)، (۲) و (۴) این تصویب‌نامه، اصلاحات کلان ساختار وزارت راه و شهرسازی، به شرح زیر است.

۳-۱) با توجه به تعریف وظایف حاکمیتی و ضرورت تمرکز آن وظایف در ستاد وزارتخانه، وظیفه تنظیم‌گری بازار زمین و مسکن و نظارت بر آن بازار از «سازمان ملی زمین و مسکن» منتزع و به «ستاد وزارت راه و شهرسازی» منتقل می‌شود و نیز وظایف اساسی آن سازمان، به دو وظیفه اساسی تأمین و بهره‌برداری از زمین و فعالیت در زمینه راهبری تأمین مسکن حمایتی در چارچوب قوانین، محدود می‌شود که می‌بایست با مشارکت بخش غیردولتی انجام پذیرند.

۳-۲) وظیفه حاکمیتی تدوین ضوابط و الزامات احیاء، بهسازی و نوسازی بافت‌های فرسوده و ناکارآمد شهری، بافت‌های تاریخی و سکونتگاه‌های غیررسمی و «ستاد ملی بازآفرینی شهری ایران» از «شرکت بازآفرینی شهری ایران» منتزع و به «ستاد وزارت راه و شهرسازی» منتقل می‌شود. همچنین، وظایف اساسی با محوریت ساماندهی زمین و نیز راهبری اقدامات در حوزه احیاء، بهسازی و نوسازی بافت‌های فرسوده و ناکارآمد شهری، بافت‌های فرسوده و سکونتگاه‌های غیررسمی از «شرکت بازآفرینی شهری ایران» منتزع و در «سازمان ملی زمین و مسکن» سازماندهی می‌شوند تا با بهره‌گیری از ظرفیت اجرایی بخش غیردولتی انجام پذیرند.

۳-۳) با توجه به عدم تمرکز وظیفه اساسی ساخت ساختمان‌ها و تأسیسات دولتی و عمومی و اقدامات تخصصی برخی از دستگاه‌های اجرایی و در نتیجه محدود شدن وظایف اساسی سازمان مجری ساختمان‌ها و تأسیسات دولتی و عمومی و عدم موضوعیت ساخت خانه‌های سازمانی به صورت انبوه و همچنین تغییر ماهیت شیوه انجام وظایف اساسی آن سازمان و نیز باتوجه به ضرورت حفظ یکپارچگی سیاست‌های اجرایی ذیل مأموریت وزارت

ماده ۶۵- به استناد جزء (۱) بند (الف) ماده (۱۰۵) قانون برنامه پنج‌ساله هفتم پیشرفت کشور، تخصیص هرگونه بودجه به وظایف خارج از وظایف اساسی مذکور در ماده (۲) و ساختارهای خارج از احکام این تصویب‌نامه، موضوع ماده (۳)، پس از زمان‌بندی تعیین‌شده، ممنوع است و سازمان برنامه و بودجه کشور موظف است در فرایند پیش‌بینی اعتبار بودجه سالانه برای وزارت راه و شهرسازی و به‌منظور کسب اطمینان از عدم پیش‌بینی اعتبار برای فعالیت‌ها و وظایف خارج از مفاد مواد (۱) و (۲) این تصویب‌نامه و تشکیلات موازی و غیرضرور وزارت راه و شهرسازی، نسبت به اخذ تأییدیه از سازمان اداری و استخدامی کشور اقدام کند.

ماده ۷۵- وزارت راه و شهرسازی موظف است در اجرای وظایف اساسی مذکور در ماده (۲) و رعایت اصول مذکور در ماده (۴)، نسبت به راهبری نظام تقویت و حمایت از بخش غیردولتی در انطباق با ماده (۲۲) قانون مدیریت خدمات کشوری اقدام کند.

ماده ۸۵- وزارت راه و شهرسازی موظف است در چارچوب ماده (۲۱) قانون مدیریت خدمات کشوری و تبصره‌های ذیل آن و در اجرای دستورالعمل ساماندهی نیروی انسانی دستگاه‌های اجرایی، تصویب‌نامه شماره ۲۰۶/۱۷۲۵۵۶ تاریخ ۱۳۹۳/۱۲/۲۶ شورای عالی اداری، به‌ویژه احکام بند «ب» ماده (۳) آن تصویب‌نامه و نیز با توجه به تصویب‌نامه شماره ۲۶۲۷۷۳/ت۲۳۹۱۱/۴۳ تاریخ ۱۳۸۸/۱۲/۲۷ هیئت‌وزیران، با عنوان ضوابط و شاخص‌های سازماندهی، طراحی و تنظیم تشکیلات دستگاه‌های اجرایی، به‌گونه‌ای اقدام کند که در چارچوب قوانین و مقررات و رعایت اصول احترام به حقوق کارکنان، حفظ کرامت انسانی، ارتقای بهره‌وری نیروی انسانی، شفافیت در اطلاع‌رسانی و اعلام معیارها، سند برنامه نیروی انسانی آن وزارتخانه در بخش‌های ستادی و عملیاتی، در بازه زمانی اقدامات مذکور در مواد (۳) و (۴) این تصویب‌نامه، به تأیید سازمان اداری و استخدامی کشور برسد.

ماده ۹۵- ساماندهی اموال مازاد غیرمنقول دولتی وزارت راه و شهرسازی از محل اصلاحات ساختاری حاصل از اجرای این تصویب‌نامه، براساس آیین‌نامه اجرایی مولدسازی اموال دولتی (تصویب‌نامه هیئت‌عالی مولدسازی دارایی‌های دولت، تاریخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۱ و اصلاحات و الحاقات بعدی آن) در چارچوب قوانین و مقررات، به‌گونه‌ای انجام می‌شود که وضعیت اموال مذکور، حداکثر یک سال از زمان ابلاغ این تصویب‌نامه، تعیین و منابع لازم در این رابطه اختصاص یابد گزارش تفصیلی عملکرد این اقدام، هر شش ماه، از طرف دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط به شورای عالی اداری ارائه می‌شود.

ماده ۱۰۰- مسئول حسن اجرای این تصویب‌نامه، وزیر راه و شهرسازی بوده و نظارت بر اجرا و ارائه گزارش عملکرد آن به شورای عالی اداری، برعهده سازمان اداری و استخدامی کشور است.

معاون اول رئیس‌جمهور - محمدرضا عارف

شماره ۱۰۷۱۲۰

۱۴۰۴/۱۲/۶

مضوبه شورای عالی اداری در خصوص سند مأموریت و الزامات

اصلاح ساختار کلان وزارت امور اقتصادی و دارایی

وزارت امور اقتصادی و دارایی

سازمان اداری و استخدامی کشور

سازمان برنامه و بودجه کشور

شورای عالی اداری در یکصد و نود و نهمین جلسه تاریخ ۱۴۰۴/۱۱/۰۱ به پیشنهاد مشترک سازمان اداری و استخدامی کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی، در اجرای جزء (۱) بند (الف) ماده (۱۰۵) قانون برنامه پنج‌ساله هفتم پیشرفت کشور و بند اول محور اول برنامه اصلاح نظام اداری دولت چهاردهم (تصویب‌نامه شماره ۹۸۸۴۴ تاریخ ۱۴۰۳/۱۰/۲۶ شورای عالی اداری)، در راستای بند (۱۰) اصل سوم قانون اساسی و بندهای (۱۰) و (۱۱) سیاست‌های کلی نظام اداری و بند (۱۶) سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی، ابلاغی مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی)، فصول دوم، چهارم، پنجم و ماده (۱۱۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و به‌منظور تدقیق مأموریت ذاتی وزارت امور اقتصادی و دارایی و حذف تشکیلات موازی درون‌دستگاهی و بین‌دستگاهی، مبتنی بر حذف وظایف اساسی خارج از مأموریت‌های ذاتی، تکراری و غیرضرور و درون‌دستگاهی و بین‌دستگاهی و با جهت‌گیری برای تقویت وظایف راهبردی و نظارتی و کاهش وظایف اجرایی و تصدی‌گراییه وزارتخانه و واگذاری تصدی‌ها به بخش غیردولتی، «سند مأموریت و الزامات اصلاح ساختار کلان وزارت امور

۳-۱۴) ساختار سازمانی «مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی» به‌واسطه مسئولیت ستاد در مدیریت انجام تمامی وظایف با محوریت مطالعه و پژوهش‌های کاربردی و توسعه‌ای (راهبردی) در حوزه مأموریتی وزارتخانه و با تأکید بر وظایف اساسی انجام مطالعه و پژوهش، تدوین ضوابط، معیارها، استانداردها، الزامات و دستورالعمل‌ها بازطراحی می‌شود. در این سازماندهی ضمن رعایت الزامات عمومی مذکور در جزء (۳) بند (الف) ماده (۱۰۵) قانون برنامه هفتم پیشرفت کشور، وظایف با لولیت بهره‌گیری از شیوه مدیریت مطالعات و پژوهش و با یکارگیری ظرفیت و مشارکت مؤسسات و مراکز پژوهشی دولتی و غیردولتی و شرکت‌های مشاوره بخش‌های خصوصی و تعاونی و در صورت لزوم با ایجاد زمینه استفاده آنان از زیرساخت‌های در اختیار، انجام می‌شود.

تبصره - از زمان ابلاغ این تصویب‌نامه، تمامی اقدامات مطالعاتی و پژوهشی مورد نیاز ستاد، سازمان‌ها و شرکت‌های وابسته و تابعه، با نظارت عالی ستاد وزارتخانه با عاملیت مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی و شیوه مذکور در بند (۳-۱۴) انجام می‌شود.

۳-۱۵) «شرکت آزمایشگاه فنی و مکانیک خاک» باتوجه به قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی، حداکثر طی یک سال از زمان ابلاغ این تصویب‌نامه به‌گونه‌ای واگذار می‌شود که بخش محدودی از آن در «ستاد وزارت راه و شهرسازی» یا «مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی»، در قالب یک واحد سازمانی کوچک، ساماندهی شود. همچنین واحدهای استانی شرکت، منحل و راهبری موضوعات اساسی آن، در ساختار «ادارات کل راه شهرسازی استان‌ها» سازماندهی می‌شود.

۳-۱۶) ساختار سازمانی «صندوق توسعه حمل‌ونقل» و «صندوق ملی مسکن» در راستای اجرای پهنه وظایف اساسی محوله، بازطراحی می‌شود.

تبصره - در بازطراحی مرتبط با ساختارهای ادغامی، شمار پست‌های سازمانی هر یک از سازمان‌های جدید (سازمان، شرکت یا صندوق)، نسبت به مجموع پست‌های سازمانی تخصصی و عمومی سازمان‌های اولیه (مبدا) کمتر است. مسئولیت مدیریت و ساماندهی پست‌های سازمانی مازاد، برعهده سازمان اداری و استخدامی کشور است.

ماده ۴- وزارت راه و شهرسازی موظف است حداکثر تا پایان سال سوم قانون برنامه پنج‌ساله هفتم پیشرفت کشور، مستند به مأموریت و وظایف اساسی، موضوع مواد (۱) و (۲) و اصلاحات ساختاری مذکور در ماده (۳)، با هدف ارتقای بهره‌وری بخش‌های مسکن، حمل‌ونقل و شهرسازی، کاهش هزینه‌های جاری و جلبک‌سازی، هوشمندسازی و منطقی‌سازی اندازه وزارتخانه و در چارچوب فصول دوم و چهارم قانون مدیریت خدمات کشوری و سایر قوانین و مقررات مربوطه و اصل یکصدوسی‌وسوم قانون اساسی و رعایت اصول زیر، نسبت به بازطراحی ساختار سازمانی ستاد (ملی و استانی) وزارتخانه و سازمان‌ها و شرکت‌های وابسته و تابعه، اقدام و آن را به تأیید سازمان اداری و استخدامی کشور برساند.

۱) تقویت امور حاکمیتی و واگذاری تصدی‌های اقتصادی و اجتماعی به بخش غیردولتی؛
۲) انتقال امور حاکمیتی از سازمان‌ها و شرکت‌های دولتی وابسته و تابعه به ستاد وزارتخانه با رعایت قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی؛
۳) رعایت اصل عدم تمرکز در توزیع وظایف ملی و استانی و تقویت تفویض اختیارات به مدیریت استان‌ها؛

۴) اصلاح فرآیندها با تمرکز بر نتیجه‌گرایی، رعایت کیفیت و دسترسی عادلانه؛
۵) هدف‌گرا نمودن واحدهای سازمانی با محوریت تجمیع خوشه‌های فرایندی انجام هر وظیفه در یک واحد سازمانی، با خدمت قابل ارائه مشخص؛

۶) ارتقای مشارکت بخش غیردولتی و بهره‌مندی از آن، به‌عنوان یکی از بازوهای اصلی اجرایی.

تبصره - وزارت راه و شهرسازی موظف است نسبت به ارائه پیشنهاد به شورای عالی اداری، به‌منظور سیر مراحل قانونی مربوط به تغییرات (ادغام، کاهش یا انحلال) سازمان‌ها و شرکت‌های وابسته و تابعه خود اعم از اصلاح قوانین و مقررات مغایر یا مورد نیاز، در بازه زمانی فوق‌الذکر، اقدام کند.

ماده ۵- انجام هر نوع مأموریت با وظیفه اساسی، خارج از مفاد مواد (۱) و (۲) این تصویب‌نامه یا اجرای وظایف اساسی، متفاوت از موارد و شیوه‌های مذکور در ماده (۲) ممنوع بوده و هرگونه تغییر، به‌منظور روزآمدسازی سند «مأموریت - وظایف اساسی» وزارتخانه یا اصلاحات مذکور در ماده (۳) باید به تأیید سازمان اداری و استخدامی کشور و تصویب شورای عالی اداری برسد.